

Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за испоруку природног гаса

"Службени гласник РС", бр. 3/10 од 22.01.2010. године.

Члан 1.

У Уредби о условима за испоруку природног гаса ("Службени гласник РС", број 47/06), у члану 24. став 2. после речи: "тач." додаје се број: "1)", а речи: "од 24 часа" замењују се речима: "од 3 дана".

У ставу 3. број: "1)", брише се.

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

"Ако се обустава испоруке природног гаса врши на основу писменог захтева купца из става 1. тачка 15) овог члана обустава испоруке природног гаса може трајати најмање једну, а највише две године. "

Члан 2.

После члана 26. додаје се нови члан 26а који гласи:

"Члан 26а

Ако купац природног гаса сматра да му је неосновано обустављена испорука природног гаса или му је објект неосновано искључен са транспортног, односно дистрибутивног система, може уложити приговор енергетском субјекту на чији систем је објект прикључен.

Енергетски субјект је дужан да у року од три дана од дана пријема приговора одлучи о приговору. У случају основаности приговора, енергетски субјект је дужан да настави испоруку природног гаса без одлагања а најкасније 24 часа од момента утврђивања околности да је обустава испоруке, односно искључење са транспортног, односно дистрибутивног система било неосновано."

Члан 3.

У члану 32. став 1. мења се и гласи:

"Запремина испорученог природног гаса се мери одговарајућим мерним уређајима, са мерилом запремине физички протеклог природног гаса ($у\text{ m}^3$) у радном стању и мерилима радне температуре и радног притиска за аутоматску корекцију измерене запремине физички протеклог природног гаса на запремину гаса у стандардном стању (коректором)."

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

"Ако мерни уређај нема коректор, измерена запремина природног гаса у радном стању се своди на стандардно стање рачунски, у складу са овом уредбом.

Запремина природног гаса сведена на стандардно стање на начин из ст. 1. и 2. овог члана, рачунски се коригује по топлотној вредности на запремину која се користи при обрачуна испорученог природног гаса (обрачунска запремина)."

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

Члан 4.

После члана 32. додаје се нови чл. 32а, 32б, 32в и 32г који гласе:

"Члан 32а

Запремина испорученог природног гаса измерена мерним уређајем без коректора, своди се на стандардно стање рачунски, према формули:

$$V_s = \frac{P_m + P_{atm}}{P_s} \cdot \frac{T_s}{T_r} \cdot \frac{1}{Z} \quad (1)$$

где су:

- V_s - запремина природног гаса сведена на стандардно стање,
- V_r - запремина природног гаса у радном стању, односно очитана запремина природног гаса на мерном уређају,
- P_m - прикључни притисак (mbar) подешен при монтажи у складу са стандардом којим се утврђује опсег прикључног притиска,
- P_{atm} - атмосферски притисак (mbar),

- P_s - притисак гаса у стандардном стању, $P_s = 1013,25 \text{ mbar}$,
- T_s - температура гаса у стандардном стању, $T_s = 288,15 \text{ K}$ ($15 \text{ }^\circ\text{C}$),
- T_r - радна температура гаса, $T_r = (273,15 + t \text{ гаса у } ^\circ\text{C}) \text{ (K)}$,
- Z - фактор компресибилности (стишљивости) гаса.

Радни притисак гаса је једнак збиру атмосферског и прикључног притиска.

Параметри радног стања природног гаса у формули (1) утврђују се на следећи начин:

а) атмосферски притисак:

$$P_{\text{atm}} = 1016 - 0,108 * h \text{ (mbar)} \quad (2)$$

заокружено на једно децимално место,

где је:

h - надморска висина мерно регулационе станице на излазу из транспортног система (главна мерно регулациона станица - ГМРС).

За сва места испоруке природног гаса са дистрибутивног система, вредност атмосферског притиска се рачуна за надморску висину ГМРС из које се преузима природни гас у тај дистрибутивни систем. У случају да се у дистрибутивном систему неко подручје снабдева из две или више ГМРС, за сва места испоруке природног гаса са тог подручја, вредност атмосферског притиска се израчунава као аритметичка средина вредности надморских висина тих станица;

б) прикључни притисак:

- ако је прикључни притисак $P_m > 24 \text{ mbar}$, за свођење се користи вредност која је подешена на регулатору;
- ако је прикључни притисак $18 \text{ mbar} \leq P_m \leq 24 \text{ mbar}$, за свођење се користи вредност $P_m = 22 \text{ mbar}$;

в) радна температура:

- за период од 1. октобра до 30. априла, $T_r = 6^\circ\text{C}$;
- за период од 1. маја до 30. септембра, $T_r = 15^\circ\text{C}$;
- за место испоруке које није изложено већим променама температуре (мерни уређаји уграђени унутар објекта), $T_r = T_s$;

Тс;

г) компресибилност:

$$Z = 1 / (1 + \kappa * P_m) \quad (3)$$

где је:

- за $P_m < 1 \text{ bar}$, $\kappa = 0$, односно занемарује се утицај компресибилности,
- за $1 \text{ bar} \leq P_m < 8 \text{ bar}$, $\kappa = 0,003$.

Члан 32б

Ако коректор има само мерило за мерење радне температуре, податак о радном притиску се задаје као параметар, при чему се атмосферски притисак утврђује на начин из члана 32а ове уредбе и измерена запремина гаса у радном стању се своди на стандардно стање аутоматски.

Ако мерни уређај има уграђен температурни компензатор, запремина гаса је аутоматски сведена на температуру у стандардном стању, па се на стандардно стање своди рачунски само по притиску на начин утврђен у члану 32а ове уредбе.

Члан 32в

Доња топлотна вредност природног гаса испорученог из транспортног система или из дистрибутивног система који је повезан на транспортни систем, утврђује се на местима испоруке природног гаса из транспортног система.

Доњу топлотну вредност природног гаса из става 1. овог члана, утврђује енергетски субјект за транспорт природног гаса, на основу података о доњој топлотној вредности на улазима у транспортни систем, односно на основу хемијских анализа узорка са места испоруке природног гаса, ако је дошло до мешања природног гаса из различитих улаза у систем, с тим што се те хемијске анализе раде најмање два пута месечно.

Хемијска анализа узорка природног гаса из става 2. овог члана се обавља процесним гасним хроматографом.

Ако се природни гас преузима у дистрибутивни систем преко више мерно регулационих станица, из транспортног система, другог дистрибутивног система или непосредно од произвођача природног гаса (са гасних поља), доњу топлотну вредност природног гаса на основу које се обрачунава испоручени природни гас из дистрибутивног система утврђује енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса, као пондерисану вредност, на основу података о доњим топлотним вредностима и одговарајућим преузетим запреминама природног гаса са свих места преузимања природног гаса у тај систем.

Ако је на једном месту примопредаје доња топлотна вредност природног гаса, током обрачуног периода утврђивана више од једном, за обрачун се утврђује пондерисана вредност, на основу података о доњим топлотним вредностима и одговарајућим запреминама протеклог природног гаса између два узимања узорка.

Члан 32г

Запремина природног гаса сведена на стандардно стање гаса у складу са чл. 32а и 32б чија је доња топлотна вредност утврђена у складу са чланом 32 в, своди се на обрачуноску запремину рачунски, према формули:

$$V_o = V_s * H_{pd} / H_r \text{ (m}^3\text{)} \quad (4)$$

где су:

- V_0 - обрачунска запремина (m^3),
- V_s - запремина природног гаса сведена на стандардно стање (m^3),
- H_{pd} - доња топлотна вредност природног гаса утврђена за обрачунски период у складу са чланом 32 в) (kJ/m^3),
- H_r - референтна доња топлотна вредност природног гаса која износи $33.338,35 kJ/m^3$.

Члан 5.

У члану 33. после става 1. додају се ст. 2, 3, 4, 5. и 6. који гласе:

"На месту испоруке на коме је прикључни притисак већи или једнак $0,5 \text{ bar}$, енергетски субјект уграђује коректоре по притиску и температури.

На месту испоруке на коме је прикључни притисак мањи од $0,5 \text{ bar}$, ако се мерни уређај уграђује изван објекта, енергетски субјект уграђује коректор по температури или мерни уређај са температурним компензатором.

Енергетски субјекти дужан је да на свим излазима са транспортног система, односно на излазима са дистрибутивног система за купце чија је максимална часовна потрошња већа или једнака $500 m^3/\text{час}$ у складу са решењем којим се одобрава прикључење, обезбеђују аутоматско прикупљање података о измереним протоцима природног гаса, при чему интервал прикупљања мора бити 24 часа или краћи.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса дужан је да на месту испоруке на коме је прикључни притисак мањи од $0,5 \text{ bar}$, на писмени захтев купца, угради захтевани уређај за аутоматско свођење на стандардне услове или постојећи уређај замени адекватним у року од 6 месеци од дана пријема захтева, односно од дана када купац измири обавезе из става 6. овог члана.

У случају из става 5. овог члана, купац сноси трошак набавке и уградње захтеваног уређаја или разлике вредности захтеваног и замењеног уређаја."

Члан 6.

У члану 40. у ставу 1. реч: "регистрао" замењује се речју: "мерио".

Члан 7.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса је дужан да на постојећим местима испоруке на којима је уграђен коректор по температури, подеси радни притисак, у складу са прикључним притиском и утврђеним атмосферским притиском на начин из члана 32а став 2. под а) ове уредбе најкасније до 1. јануара 2012. године.

Члан 8.

Енергетски субјект за транспорт природног гаса дужан је да утврди и објави надморске висине и вредности израчунатог атмосферског притиска на свим ГМРС према дистрибутерима најкасније 10 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса је дужан да објави вредности атмосферског притиска које се користе за свођење најкасније 15 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 9.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса је дужан да на свим постојећим местима испоруке са дистрибутивног система на којима је прикључни притисак већи или једнак $0,5 \text{ bar}$, угради коректор до 1. јануара 2012. године.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса је дужан да на свим постојећим местима испоруке из дистрибутивног система природног гаса на којима је прикључни притисак мањи од $0,5 \text{ bar}$ са мерним уређајима уграђеним изван објекта, који немају коректор по температури или температурни компензатор, обезбеде њихову уградњу до 1. јануара 2020. године.

Члан 10.

Енергетски субјект за транспорт природног гаса је дужан да за сва постојећа места испоруке са транспортног система обезбеди аутоматско прикупљање и обраду података о протоцима природног гаса, са интервалом прикупљања 24 часа или краћим до 1. јануара 2011. године.

Енергетски субјект за дистрибуцију природног гаса дужан је да за сва постојећа места испоруке са дистрибутивног система са максималном часовном потрошњом од најмање $500 m^3/\text{час}$, обезбеди аутоматско прикупљање и обраду података о протоцима природног гаса, са интервалом прикупљања 24 часа или краћим најкасније до 1. јануара 2013. године.

Одредба става 2. овог члана се односи и на постојећа места испоруке природног гаса на којима је остварен годишњи проток природног гаса од најмање $1.000.000 m^3$ у најмање једној од три календарске године које претходе дану ступања на снагу ове уредбе.

Енергетски субјект је дужан да одредбе ст. 1. до 3. овог члана примени и на квалификованог купца у року од 12 месеци од дана стицања статуса квалификованог купца.

Члан 11.

Енергетски субјекти дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу ове уредбе позову купце који нису користили природни гас у две године које претходе дану ступања на снагу ове уредбе, да закључе уговор о продаји

природног гаса или да поднесу захтев за обуставу испоруке природног гаса у складу са чланом 24. став 1. тачка 15) ове уредбе.

Члан 12.

Ова уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. фебруара 2010. године.

05 број 110-381/2010

У Београду, 21. јануара 2010. године

Влада

Први потпредседник Владе -
заменик председника Владе,
Ивица Дачић, с.р.